

Handläggare
Åsa Eckhardt
Telefon: 08-508 33 921

Till
Utbildningsnämnden
2016-08-18

Nyanlända och asylsökande i Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr 156-607/2016.

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Tony Mufic
Utbildningsdirektör

Jan Holmquist
Gymnasiedirektör

Inger Pripp
Grundskoledirektör

Sammanfattning

Utbildningsförvaltningen har fått remissen ”Nyanlända och asylsökande i Stockholm stad” från kommunstyrelsen. Sedan sommaren 2015 har antalet flyktingar som anländer till Stockholm ökat kraftigt. Inom stadens projekt ”Översyn flyktingmottagande” ska en översyn genomföras för att säkerställa en ändamålsenlig organisation, process och resursfördelning samt uppföljning av flyktingmottagandet. Projektet ska dessutom utreda hur samordningen av stadens arbete med integrations- och flyktingfrågor kan utvecklas och organiseras. Översynen ska ha en bred ansats och gälla stadens samlade insatser och de förvaltningar som är ansvariga för välfärd och samhällsservice kommer beröras av översynen.

Ärendet beskriver processen med att ta fram boendelösningar samt utökning av boendeplatser för ensamkommande barn och ungdomar samt föreslår fördelning av de statliga medel som tilldelats Stockholm. Dessutom beskrivs inriktning och tidplan gällande översynen av stadens samlade organisation, process och resursfördelning samt uppföljning. I ärendet uppmanas också ett antal nämnder att initiera och intensifiera utvecklingsarbeten. Detta

ska säkerställa ett flyktingmottagande som innebär möjligheter till etablering genom goda förutsättningar till boende, utbildning, arbete och övrig samhällsservice.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av gymnasieavdelningen i samverkan med grundskoleavdelningen och avdelningen för ekonomi och styrning.

Bakgrund/ Ärendet

Det ökade antalet flyktingar till staden är en utmaning och ställer krav på att säkerställa stadens processer och insatser i mottagandet av asylsökande och nyanlända. Därför startar kommunstyrelsen projektet Översyn av flyktingmottagandet som dels kommer att genomföra en översyn för att säkerställa en ändamålsenlig organisation, process och resursfördelning samt uppföljning av flyktingmottagandet. Dels utreda hur samordningen av stadens arbete med integrations- och flyktingfrågor kan utvecklas och organiseras. Översynen ska ha en bred ansats och gälla stadens samlade insatser och de förvaltningar som är ansvariga för välfärd och samhällsservice kommer att beröras av översynen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer i vikten av att samordna insatser och intensivt samverka i staden för att erbjuda nyanlända goda förutsättningar till boende, utbildning, arbete och övrig samhällsservice.

Förvaltningen ser fram emot den inventering som ska göras inom ramen för projektet för att se vad som görs i staden för nyanlända barn och unga. Med en inventering som utgångspunkt kan samverkan ses över och ligga till grund för att utveckla områden och aktiviteter att samverka kring.

Utbildningslokaler

Utbildningsförvaltningen är positiv till förslaget att godkänna utbildningsnämndens begäran om rätt att fatta genomförandebeslut för paviljongetableringar upp till ett hyreshöjande belopp om totalt 80,7 mnkr. Rätten avgränsas i förslaget till en genomsnittlig lokalkostnad om 19 200 kronor per ny plats och år och 4 200 elevplatser med anledning av asylsökande och ensamkommande flyktingbarn under 2016.

De första offerter som förvaltningen mottagit från SISAB visar att den genomsnittliga kostnaden ligger inom ramen för denna begränsning, men kostnaden för olika objekt varierar samtidigt mellan 15 600 kronor och 22 000 kronor.

De 4 200 elevplatserna är i enlighet med utbildningsnämndens inriktningsbeslut i januari 2016 fördelade på grundskola (2 800 elever) och gymnasieskola (1 400 elever). För gymnasieskolan finns osäkerhet om hur genomströmningen kommer att påverkas. Ett ökat antal år inom gymnasieskolan påverkar snabbt behovet av kapacitet. Effekten av eventuell överetablering år 2016 är att skolorna även klarar del av år 2017 utan ytterligare etablering. Det är därför viktigt att rätten att fatta genomförandebeslut inte begränsas till elevplatser med anledning av asylsökande och ensamkommande flyktingbarn specifikt under 2016.

Ytterligare kapacitet kommer att behövas med anledning av de flyktingbostäder som etableras. För att planera denna kapacitetshöjning krävs inte enbart kunskap om bostädernas placering och lägenhetsantal, utan även antaganden om antalet barn och ungdomar och deras ålder. Information från stadsledningskontoret är avgörande för att förvaltningen i tid ska kunna bedöma vilka skolor som är i behov av kapacitetshöjning.

Skola och utbildning

Arbetet inom grundskoleavdelningen övergår nu till ett mer långsiktigt arbete för att stödja skolorna i nyanlända elevers mottagande, språkliga-, kunskapsutveckling och sociala utveckling och till att öka heterogeniteten i alla grundskolor.

Från och med höstterminen 2016 utökas enheten för nyanlända elever/START Stockholms verksamhet till att omfatta funktioner för mottagande, placeringar av alla nyanlända elever, samt kartläggning av tidigare skolkunskaper och en inledande hälsoundersökning av alla helt nyanlända elever. Vårdnadshavare och elev kommer att informeras om det fria skolvalets principer och ges stöd i val av skola och kontakt med skolan. Vårdnadshavare och elev får också vid det tillfället en inledande information om det svenska skolväsendet. Vidare kommer ett underlag till en serie av informationsmöten riktat till vårdnadshavare till nyanlända elever, översatt till flera språk, att tas fram som stöd till skolorna. Forskning har visat på betydelsen av att vårdnadshavare till nyanlända elever involveras i elevens skolgång.

Tre grundskolor planerar för språkhomogena förberedelseklasser. Principen för språkhomogena förberedelseklasser är att eleverna ges möjlighet att utveckla svenska språket såväl som kunskaper i övriga ämnen till stor del på sitt modersmål. Forskning har visat att det är framgångsrikt och att eleven ges större möjligheter att nå

grundskolans mål. Dessa tre skolor kommer att organiseras som ett pilotprojekt där utvärderare och praktikforskning kommer att kopplas till verksamheterna för att metoden ska kunna spridas till fler skolor.

Ett förslag kommer om hur förvaltningarna gemensamt ska kunna stödja unga nyanlända i kontakten och deltagande i föreningslivet. Tanken är att skolorna ska kunna vara ett nav i projektet.

Ett förarbete och förslag till samverkan mellan socialtjänst och grundskolans kuratorer i form av en webbaserad utbildning kommer att tas fram under hösten. Utbildningen ska ha inriktningen barn och ungdomar med migrationserfarenheter och deras psykiska hälsa.

Förvaltningen genomför en genomlysning av mottagandet av nyanlända ungdomar i gymnasieålder samt den undervisning som erbjuds och utvecklingsinsatser kommer att föreslås. Förvaltningen fortsätter också med att utöka antalet platser på språkintrödn och fler gymnasieskolor ska ta emot språkintrödnselever för vidaregång i utbildningssystemet.

Samverkan utbildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden

Förvaltningen ser positivt på förslagen till samverkan när det gäller motivation till studier och yrkesutbildningar samt samhällsorienterade aktiviteter med anknytning till utbildning och arbetsmarknadskunskap. Det är också bra med ett förtydligande av vikten av smidiga övergångar mellan skolformer för att ge bättre förutsättningar till inträde på arbetsmarknaden för målgruppen.

Förvaltningen välkomnar även förslaget att i samverkan utreda en kombinerad gymnasieskola och vuxenutbildning i staden, men vill betona att det bör handla om att utveckla mer flexibla utbildningsmöjligheter och inte en ny skolform. Likaså välkomnas förslaget att kommunstyrelsen uppmanar arbetsmarknadsnämnden att i samverkan med utbildningsnämnden utreda huruvida Jobbtorg Stockholm skulle kunna erbjuda insatser med en kombination av arbetsmarknadskunskap, samhällsorientering och vägledande insatser som ett komplement till den språkintrödn-undervisning som bedrivs i staden.

Förvaltningen fortsätter att utveckla redan etablerade samarbeten samt inleder nya med övriga berörda.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Nyanlända och asylsökande i Stockholms stad